

NOTĂ INFORMATIVĂ
la proiectul de lege pentru modificarea articolului 5
din Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii

Condițiile ce au impus elaborarea actului normativ sunt încununate de Opinia comună urgentă a Comisiei de la Veneția și a Directoratului Drepturile Omului al Directoratului general pentru Drepturile Omului și Statul de Drept al Consiliului Europei referitor la proiectul de lege nr.976 din 22 ianuarie 2020 pentru modificarea Legii nr. 947/1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, de opiniile comisiei de profil pe dimensiunea sistemului judiciar, precum și de Decizia Curții Constituționale nr.7 din 24 ianuarie 2020, potrivit căreia articolul 122 din Constituție stabilește componența Consiliului Superior al Magistraturii. Norma constituțională prevede că Consiliul este alcătuit din judecători și profesori titulari, care sunt membri aleși pentru o perioadă de patru ani, și din Președintele Curții Supreme de Justiție, ministrul justiției și Procurorul General, care sunt membri de drept. În această ordine de idei, Curtea observă că Constituția nu reglementează procedura alegerii Președintelui Consiliului. Ea nu prevede dacă acesta trebuie ales din rândul judecătorilor sau din rândul profesorilor titulari. De asemenea, Constituția nu stabilește nici numărul de membri ai Consiliului, nici procedura alegerii acestora. Mai mult, Constituția nu stabilește nici proporția de membri judecători și membri profesori titulari.

Din considerentele enunțate, Constituția lasă la discreția Parlamentului stabilirea cotei membrilor din rândul judecătorilor și din rândul profesorilor, precum și apartenența Președintelui Consiliului la una din cele două profesii.

În Raportul Comisiei de la Veneția cu privire la numirile judiciare, adoptat la cea de-a 70-a sesiune plenară din 16-17 martie 2007, CDL-AD(2007)028, la paragraful 35, se menționează că este necesar să se asigure că președinția Consiliului Judiciar este exercitată de o persoană imparțială, departe de politica de partid. Președintele Consiliului poate fi ales din rândul membrilor care nu sunt judecători. O asemenea soluție ar putea institui un echilibru între condiția asigurării independenței președinției și condiția evitării posibilelor tendințe corporatiste în cadrul consiliului.

De altfel, în paragraful 12 din Opinia cu privire la proiectul de lege privind Consiliul Judiciar al Macedoniei de Nord, adoptată la cea de-a 118-a sesiune plenară din 15-16 martie 2019, CDL-AD(2019)008-e, Comisia a examinat componența Consiliului Judiciar, care avea o cotă de reprezentare de nouă membri judecători (opt judecători și Președintele Curții Supreme) și de șase membri care nu sunt judecători, și a conchis că reglementarea componenței Consiliului este binevenită, recomandând ca Președintele Consiliului să fie ales din partea membrilor care nu sunt judecători.

În Opinia provizorie privind proiectul de modificări constituționale referitoare la sistemul judiciar al Albaniei, adoptată la cea de-a 105-a sesiune plenară din 18-19 decembrie 2015, CDL-AD(2015)045, Comisia de la Veneția a analizat componența Consiliului Judiciar care avea o cotă de reprezentare de șase membri judecători și de cinci membri care nu sunt judecători,

iar Președintele Consiliului era ales din partea ultimilor. În acest caz, Comisia a menționat că reglementarea componenței Consiliului este acceptabilă și că alegerea Președintelui Consiliului din partea membrilor care nu sunt judecători a contribuit la echilibrul creat între membrii Consiliului.

În Opinia cu privire la proiectul Codului Judiciar al Armeniei, adoptată la cea de-a 112-a sesiune plenară din 6-7 octombrie 2017, CDLAD(2017)019. În această Opinie, Comisia de la Veneția a analizat componența Consiliului Judiciar Suprem care avea o cotă de reprezentare de cinci membri judecători și de cinci membri care nu sunt judecători, Președintele Consiliului fiind ales prin rotație pentru un termen de doi ani și șase luni, din rândul ambelor profesii (i.e. judecători și juriști proeminenți). Comisia a reținut că această metodă de alegere a Președintelui va conferi Consiliului o legitimitate democratică în fața publicului

În Opinia comună urgentă a Comisiei de la Veneția și a Directoratului pentru Drepturile Omului al Directoratului general pentru Drepturile Omului și Statul de Drept al Consiliului Europei referitor la proiectul legii pentru modificarea Legii nr. 947/1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, emisă sub rezerva articolului 14a din Regulile de procedură ale Comisiei de la Veneția (CDL-PI(2020)001), la modelul Armeniei, care prevede alegerea Președintelui Consiliului prin rotație, Comisia de la Veneția menționează că Constituția Republicii Moldova tace cu privire la modul în care trebuie ales Președintele Consiliului. Interdicția alegerii președintelui din rândul membrilor care nu sunt judecători poate fi văzută ca un pas înapoi regretabil.

Astfel, finalitățile urmărite de proiectul legii rezidă în ajustarea conceptului de alegerea a președintelui Consiliului Superior al Magistraturii potrivit standardelor internaționale, în a căror lumină posibilitatea alegerii în calitate de președinte al CSM-ului din rândul profesorilor de drept titulari reprezintă un exercițiu democratic.

Proiect

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

LEGE

**pentru modificarea articolului 5 din Legea nr. 947/1996
cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii**

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art.I. - La articolul 5 aliniatul (1) din Legea nr. 947/1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr.15–17, art.65), cu modificările ulterioare, sintagma „judecători ai” se exclude.

Art.II. - Prezenta lege intră în vigoare la data publicării.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI